

NUJNA STANJA V OFTALMOLOGIJI

– KDAJ MORAM ZARES TAKOJ K OFTALMOLOGU

BIGSTOCK

TAKO KOT PRI SRČNI KAPI ALI NAPADU LEDVIČNIH KAMNOV ALI VNETJU SLEPIČA SO TUDI NA PODROČJU OFTALMOLOGIJE STANJA, KI POTREBUJEJO URGENTNO OBRAVNAVO. TO POMENI, DA VAS MORA OFTALMOLOG PREGLEDATI V 24 URAH, VČASIH PA JE PREGLED NUJEN CELO V 6 URAH, SAJ POZNEJE TERAPIJA NIVEČ USPEŠNA.

Piše: Marija Ana Schwarzbartl Pfeifer, specialistka oftalmologinja, kirurginja iz Očesnega kirurškega centra dr. Pfeifer

Katera je najpogostejša težava, zaradi katere pacienti iščejo nujno pomoč oftalmologa?

Najpogosteje so to vnetja očesa, z otečenimi vekami in močno rdečimi očmi ter z gnojnim izcedkom iz očesa. To sicer ni nujno stanje za oftalmologe, saj večino vnetij lahko zdravi izbrani zdravnik specialist splošne medicine. Tujek v očesu, ki ga splošni zdravnik ne more sprati ali odstraniti iz očesa, pa je stanje, pri katerem je oftalmolog nujno potreben. S tujkom v očesu sicer lahko počakamo do jutra, ni potrebna nočna intervencija, je pa res, da boli in da to prestraši paciente, ki zaradi tega ne morejo spati. To so najpogostejši vzroki nujnih pregledov pri nas.

Kaj pa poškodbe očesa?

Poškodba očesa s tukom, ko predre oko, lahko samo roženico ali beločnico, je nujno stanje. V takem primeru je potrebna takojšnja operacija. Ker pogosto dežurajo

specialisti oftalmologi, ki niso kirurgi, pogosto čakamo na kirurški tim v pripravljenosti. Če je oko tako poškodovano in se ne oskrbi pravočasno, lahko tudi oslepimo.

Odstop mrežnice je sorazmerno pogosta diagnoza v nujni oftalmološki ambulanti. Kaj je treba storiti, če posumimo na odstop mrežnice?

Ob fiksni senci pred očesom, močnem bliskanju tudi podnevi in še nenadnem pojavu gostih motnjav pred očesom je potreben obisk oftalmologa čim prej. Če se ob natančnem pregledu pri široki zenici odkrije raztrganina mrežnice, je potrebna takojšnja intervencija. Običajno zadostujeta že lasersko pečatenje mrežnice in počitek, včasih pa je potrebna tudi operacija, ki se lahko izvrši, če je pacient tešč, zelo hitro. Če se pri pregledu ugotovi, da gre za odstop mrežnice s prizadetostjo centra mrežnice (makula), je potreba po operaciji zelo nujna in jo je zelo dobro izvršiti v 24

urah. Če se odkrije velik odstop mrežnice, ki ni ravno svež, je operacija seveda tudi potrebna, ni pa je nujno izvesti takoj. Vsakega pacienta je treba pregledati posebej in se odločiti o nujnosti posega.

Kako pa je z nenadnimi izgubami vida?

To je vedno nujno stanje; potreben je čimprejšnji pregled pri oftalmologu. Če gre za embolijo arterije, ki prehranjuje očesni živec, je mogoča intervencija, ki pa je lahko uspešna, samo če se izvrši v prvih 6 urah po izgubi vida. Pri trombozi običajno izguba vida ni tako močna, pregled pa je prav tako potreben.

Obstaja kar veliko stanj, ki akutno poslabšajo vid, na primer ishemične okvare vidnega živca, pri katerih terapija večinoma ni mogoča. Je pa pregled vseeno potreben, saj v določenih primerih tudi tu zdravimo s kortikosteroidi.

Pri pacientih po očesnih operacijah je zaskrbljenost pogosto prisotna. Kaj svetujete?

Ob nedavni operaciji, ki ji sledijo nenadno poslabšanje vida, močna bolečina v očesu, nenadno meglen vid, ki je bil že dober, vnetje operiranega očesa z rdečino in bolečino, nenadna izguba vida na operiranem očesu, močna bolečina očesa, ki sili na bruhanje, je nujno takoj obiskati kirurga, ki vas je operiral. Vedno prej pokličite in se dogovorite za termin, saj smo kirurgi večino časa v operacijski sobi in lahko preglede opravljamo, šele ko končamo operacije. Pri nas imamo urgenten telefon 24 ur na dan na voljo vsem operirancem še en mesec po operaciji. Operirance s težavami pregledamo tudi sredi noči, če je to potrebno. Včasih minimalna intervencija ene sekunde na biomikroskopu, spuščanje prekatne vodice iz očesa po operaciji, reši nezno bolečino z bruhanjem, ki je posledica previsokega očesna pritiska po operaciji.

Kaj naj torej stori pacient, ki meni, da je njegovo očesno stanje urgentno?

Najprej naj se oglasi pri svojem izbranem specialistu splošne medicine; ta bo presodil, ali potrebujete oftalmologa pod nujno, in vam bo izdal napotnico pod nujno. Z napotnico pod nujno pa se lahko vedno, 24 ur na dan, oglasite v urgentni ambulanti očesne klinike, lahko pa tudi pri kirurgu, ki vas je operiral, ali pri izbranem oftalmologu, ki takrat dela. Če ste imeli pred kratkim operacijo na očesu, pa večinoma kirurgi ne zahtevamo nove napotnice, samo pokličite in se dogovorite. Če predolgo čakate, ste lahko sami soodgovorni, včasih tudi za slepoto ali trajno okvaro vida. ✦

ALI NAJ ZAPROSIM ZA DRUGO ZDRAVNIŠKO MNENJE (IZ TUJINE)?

PRED KRATKIM SO MI UGOTOVILI RAKA DOJKE. BILA SEM ŽE OPERIRANA, NAČRTOVANA STA ŠE OBSEVANJE IN KEMOTERAPIJA. KDAJ JE SMISELNO, DA ZAPROSIM ZA DRUGO ZDRAVNIŠKO MNENJE? PREDEN SE ZAČNE NAČRTOVANO ZDRAVLJENJE ALI PO NJEM? KATERA DOKUMENTACIJA JE POTREBNA ZA PRIDOBITEV DRUGEGA ZDRAVNIŠKEGA MNENJA? HVALA ZA ODGOVOR.

Odgovarjata: mag. Jerneja Vidmar in dr. Walter Chingwaru

mag. Jerneja Vidmar

Namen drugega zdravniškega mnenja je, da poda odgovore na vprašanja, ki se nanašajo na potrebno dodatno diagnostiko ali o najprimernejšem nadaljnem zdravljenju pri določenem pacientu. Pri vas je diagnostični postopek že končan. Glede na to, da ste že bili operirani, je na voljo tudi že histološki izvid odstranjenega tkiva. Z operacijo je tudi prva stopnja zdravljenja že opravljena. Vsekakor je v tem trenutku, ko je diagnostika končana in se načrtuje nadaljnje zdravljenje, pravi čas, da pridobite drugo zdravniško mnenje. Bolezni, ki zahtevajo agresivne načine zdravljenja, so gotovo med tistimi, pri katerih je smiselno poiskati drugo mnenje. Če bo drugo zdravniško mnenje enako, kot je načrt vašega zdravnika o nadaljnem zdravljenju, ste lahko mirni, saj boste vedeli, da ste

zdravljeni tako, kot bi bili v enem najboljših ameriških onkoloških centrov. Če se bo drugo zdravniško mnenje razlikovalo od prvega mnenja, pa bo to odprlo možnosti za razpravo z vašim zdravnikom o najboljšem mogočem zdravljenju za vas. Glede na to, da drugo zdravniško mnenje pridobimo iz enega najboljših ameriških onkoloških centrov, v katerem poteka tudi intenzivna raziskovalna dejavnost, njihovi nasveti pogosto vsebujejo najnovejša znanstvena spoznanja na področju, na katero sodi določen primer. Za pridobitev drugega zdravniškega mnenja iz tujine potrebujemo kopije vse medicinske dokumentacije o vaši bolezni (izvidi pregledov, odpustnice iz bolnišnice, histološki, radiološki in laboratorijski izvidi). Na osnovi te dokumentacije pripravimo podrobno poročilo v angleškem jeziku. Potrebujemo tudi CD-je s slikovnimi preiskavami, ki ste jih opravili (CT, MRI). ✦

Podatki o podjetju:
V & C Intl., d. o. o.,
 Žitna ulica 10, 2000 Maribor
 040 326 406, info@vc-intl.si;
 www.vc-intl.si; oseba za stik: mag.
 Jerneja Vidmar, dr. med.